

ПРИКАЗ

23.12.2013

г. Казань

БОЕРЫК

№ 1090од

Татарстан республикасы мәдәният министрлыгы
Татарстан республикасы мәдәният хезмәткәрләренең
Этика кодексын һәм хезмәт тәртибен раслау турында
2013 елның 23 декабреннән п 1090 од

Боерык

1. Россия Федерациясе Президентының "Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында" 07.05.2012 ел, № 597 Указы нигезендә, әлеге боерык кушымтасы нигезендә Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексын (алга таба - Кодекс) расларга.

2. Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгына караган учреждениеләр житәкчеләренә:

- хезмәткәрләргә Кодекс белән таныштыруны оештыру;
- хезмәткәрләргә аттестацияләгәндә аларның кодекс нигезләмәләренә үтәлешен исәпкә алырга.

3. Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре мәдәният бүлекләре (идарәләре) житәкчеләренә кодексны эштә кулланырга тәкъдим итәргә.

4. Әлеге Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Министр

А.М.Сибатуллин

Татарстан Республикасы
Мәдәният министрлыгы
2013 елның 23 декабреннән булган N 1090 од
Боерыгының
Нигезләмәсе

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДӘНИЯТ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРЕНЕҢ ЭТИКА КОДЕКСЫН ҺӘМ ХЕЗМӘТ ТӘРТИБЕ КОДЕКСЫ

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы (алга таба - Кодекс) Россия Федерациясе Конституциясе, "коррупциягә каршы торы турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре нигезендә эшләнә.

2. Кодекс-һөнәри хезмәт этикасының гомуми принциплары һәм хезмәт тәртибенең төп кагыйдәләре жыелмасы, алар биләгән вазыйфасына карамастан, Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәренә таянырга тиеш.

3. Әлеге кодекс максатларында мәдәният хезмәткәре Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы карамагындагы мәдәният учреждениеләрендә вазыйфа биләүче затны аңлай.

4. Татарстан Республикасы мәдәният учреждениеләренә эшкә керүче Гражданин Кодекс нигезләмәләре белән таныша һәм аларны һөнәри эшчәнлеге барышында саклай.

5. Кодекс Татарстан Республикасы мәдәниятенең барлык хезмәткәрләре, нинди вазыйфа биләвенә карамастан, шул исәптән уртақ эшләүчеләр һәм вакытлыча эшләүчеләргә дә таянып эш итә.

6. Кодексның максаты-Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен һәм этик нормаларын гомумиләштерү.

7. Кодекс Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренең үз вазыйфай бурычларын үтәү нәтижәләлеген арттыруга юнәлдерелгән.

8. Кодекс мәдәният өлкәсендә эхлак нормаларына, ижтимагый аңда мәдәният хезмәткәрләренә хөрмәт белән карауга нигезләнгән мөнәсәбәтләр формалаштыру өчен нигез булып тора, шулай ук Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренә ижтимагый аңы һәм эхлагы, аларның тотнаклыгы институты буларак чыгыш ясый.

9. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренә Кодекс нигезләмәләрен белүе һәм үтәве аларның хезмәт тәртибе сыйфатын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләре хезмәт тәртибенә төп принциплары һәм кагыйдәләре

10. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләре, гражданнар, жәмгыять һәм дәүләт алдында жаваплылыкны аңлап чакырыла:

а) вазифаларын намус белән һәм югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга тиешләр;

б) үз эшчәнлеген вәкаләтләр чикләрендә башкару;

в) нинди дә булса профессиональ яки социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, аерым гражданнарның, һөнәри яки социаль төркемнәренә һәм оешмаларның йогынтысыннан бәйсез булырга;

г) үз вазифаларын намуслы башкаруга комачаулый торган нинди дә булса шәхси, милек (финанс) һәм башка мәнфәгатьләренә йогынтысы белән бәйле гамәлләрне кире кагарга;

д) яллаучы (эш бирүче) вәкиленә коррупциячел хокук бозулар кылуга омтылу максатларында мәдәният хезмәткәренә мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә;

е) хезмәт, һөнәри этика нормаларын һәм эшлекле тәртип кагыйдәләрен үтәргә;

ж) гражданнар һәм вазифаи затлар белән эш итүдә төгәллек һәм игътибарлы булу;

з) Россия, Татарстан Республикасы һәм башка дәүләтләр халыклары горреф-

гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә толерантлык күрсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәрнең һәм конфессияләренә мәдәни һәм башка үзәнчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

и) Татарстан Республикасы Мәдәният хезмәткәренә вазыйфа йөкләмәләрен намуслы башкаруында шик тудырырга, шулай ук аның абруена яки Татарстан Республикасы мәдәният учреждениеләренә абруена зыян китерә алган конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

к) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килүне булдырмау һәм мәнфәгатьләр конфликты очраklarын жайга салу буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чаралар күрергә;

л) шәхси характердагы мәсьәләләренә хәл иткәндә дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, гражданныр эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан файдаланмаска;

м) Татарстан Республикасы Мәдәният хезмәткәренә вазифаларына кермәгән очракта, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы мәдәният учреждениеләренә, аларның житәкчеләренә карата гавами әйтемнәрдән, фикер йөртүләрдән һәм бәяләүләрдән тыелырга;

н) Татарстан Республикасы мәдәният учреждениеләре эше турында жәмгыятькә мәгълүмат бирү буенча массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләренә эшчәнлегенә хөрмәт белән карарга, шулай ук билгеләнгән тәртиптә дәрәс мәгълүмат алуда ярдәм итәргә;

о) идарә итү ресурсларын даими рәвештә мөмкин кадәр нәтижәле кулланырга омтылырга.

11. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәренә мәгълүматның куркынычсызлыгын һәм конфиденциальлеген тәэмин итү буенча тиешле чаралар күрергә, жаваплылыкны үзәң алырга, рөхсәт булмаганныр белән эшләмәскә.

12. Татарстан Республикасының башка мәдәният хезмәткәрләренә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәренә алар өчен һөнәри осталык, абруй үрнәге булырга, учреждениедә нәтижәле эшләү өчен уңайлы әхлакый-психологик климат формалаштыруга ярдәм

итәргә киңәш ителә.

13. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәре Татарстан Республикасының башка мәдәният хезмәткәрләренә карата оештыру-боеру вәкаләтләренә ия:

а) мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрергә;

б) коррупцияне кисәтү буенча чаралар күрегез;

в) Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләрен сәяси партияләр һәм ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска.

14. Татарстан Республикасының башка мәдәният хезмәткәрләренә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәренә үзенә буйсынган Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләре коррупциячел куркыныч тәртипкә юл куймасын, шәхси тәртибе белән намуслылык, гаделлек һәм гаделлек үрнәген күрсәтмәсен өчен чаралар күрергә кирәк.

15. Татарстан Республикасы Мәдәният хезмәткәренәң хокуклары юк:

а) Вазыйфаи вәкаләтләрдән явызларча файдаланырга, кемнедер коррупция юнәлешендәге хокук бозуларга этәрергә;

б) вазифа йөкләмәләрен үтәгәндә тирә-юньдәгеләргә карата үз-үзеңне тоту, тискәре эмоцияләр күрсәтү, эшлекле этикет тарафыннан рөхсәт ителмәгән сүзләр һәм әйтемләр куллану;

в) вазифа йөкләмәләрен үтәгәндә шәхси кызыксыну уятырга;

г) фәнни, укытучылык, ижади һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашырганда, учреждение житәкчелеге белән килештермичә, һөнәри вазыйфаларын башкару белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган конфиденциаль мәгълүматны һәм материалларны кулланырга.

III. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләре буйсынырга тиешле профессиональ этиканың гомуми кагыйдәләре

16. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәренә хезмәт тәртибендә кеше-

нең, аның хокукларының һәм ирекләренең иң югары хәзинә булуы һәм һәр гражданның шәхси һәм гаилә сәре, намусын, абруен, үзенә игелекле исемен яклауга хокукы булуы турында конституциячел нигезләмәләрдән чыгып эш итәргә кирәк.

17. Хезмәт тәртибдә Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәре тоткарлана:

а) женес, яшь, раса, милләт, тел, гражданлык, социаль, милек яки гаилә хәле, сәяси яки дини өстенлек билгеләре буенча теләсә нинди дискриминацион характердагы сүзләр һәм гамәлләр;

б) тупаслык, кимсетү тоннары, тәкәбберлек, икейөзлелек, хокуксыз, лаек булмаган гаепләүләр күрсәтү;

в) янаулар, мыскыллаучы сүзләр яки репликалар, нормаль аралашуга комачаулый торган яки хокукка каршы тәртип тудыручы гамәлләр;

г) хезмәт вазыйфаларын башкарганда алкогольле эчемлекләр куллану;

д) банкет чараларының (туйлар, юбилейлар һ. б.) хезмәт биналарында оештыру һәм аларда катнашу;

е) наркотик, наркотик һәм психотроп матдәләр һәм препаратлар куллану, рәсми медицина билгеләнү очрактарыннан тыш;

ж) хезмәт киңәшмәләре, әңгәмәләр вакытында тәмәке тарту, гражданның белән бүтән хезмәт аралашуы.

18. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәре һөнәри эшчәнлек барышында Мәдәният яки мәгариф учреждениесе (килүчеләр, тамашачылар, кулланучылар, укучылар һәм аларның ата-аналары һ.б.), шулай ук башка гражданның хисабына шәхси матди яисә башка файда алуға юл куймый.

19. Мәдәният хезмәткәре хезмәттәшләре белән һөнәри мәнфәгатьләр һәм ышанулар нигезендә аралаша, һөнәргә һәм җәмгыятькә карата түбәндәге кагыйдәләргә үти:

- корпоратив культураны формалаштыруда катнаша һәм нәтиҗәле уртак эш һәм үзара ярдәм максатларында аңа иярә;

- коллегаларының һәм гражданның шәхси мәгълүматлары конфиденциальлегенә принцибын үти;

- турыдан-туры яки турыдан-туры учреждение мәнфәгатьләренә һәм хезмәттәшләренә эшлекле абруена зыян китерә торган гамәлләр кылмый;

- көч куллануны, раса һәм дини нәфрәт таралуны, милли, политик һәм башка дискриминацияне булдырмау өчен закон тарафыннан билгеләнгән чараларны үти;

- этник, тел һәм мәдәни төркемнәренә уңай мәдәниятара диалогына ярдәм итә, жәмгыятьтә тәкъдим ителгән сәяси, дини һәм башка оешмаларга өстенлек бирми.

20. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләре үзләренә хезмәт тәртибе белән коллективта бер-берсе белән эшлекле мөнәсәбәтләр һәм конструктив хезмәттәшлек урнаштыруга ярдәм итәргә тиеш.

Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренә әдәпле, игелекле, әдәпле, игътибарлы булырга һәм гражданнар һәм хезмәттәшләр белән аралашканда толерантлык күрсәтергә киңәш ителә.

21. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренә хезмәт шартларына һәм хезмәт чарасы форматына карап вазыйфаи бурычларын үтәгәндә тышкы кыяфәте гражданнарның дәүләт учреждениеләренә карата ихтирамлы мөнәсәбәтенә ярдәм итәргә, рәсми, тыйнаклык, традиция, тәртиплек белән аерылып торган гомуми кабул ителгән эшлекле стильгә туры килергә тиеш.

IV. Кодекс нигезләмәләрен бозган өчен җаваплылык

22. Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәре шуны аңларга тиеш: әлеге кодекс нормаларын ачыктан-ачык һәм системалы рәвештә бозу Татарстан Республикасы мәдәният учреждениеләрендә киләчәктә профессиональ эшчәнлеккә туры килми.

Татарстан Республикасы мәдәният хезмәткәрләренә Кодекс нигезләмәләрен үтәве аттестацияләр уздырганда, шулай ук Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә дисциплинар җәза кулланганда исәпкә алына.

V. Кодексның үз көченә керү тәртибе

23. Әлеге Кодекс Татарстан Республикасы мәдәният министры тарафыннан расланган көннән үз көченә керә.

Кодекс нигезләмәләре әлеге кодекс белән танышканнан бирле Татарстан Республикасы мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә кагыла.